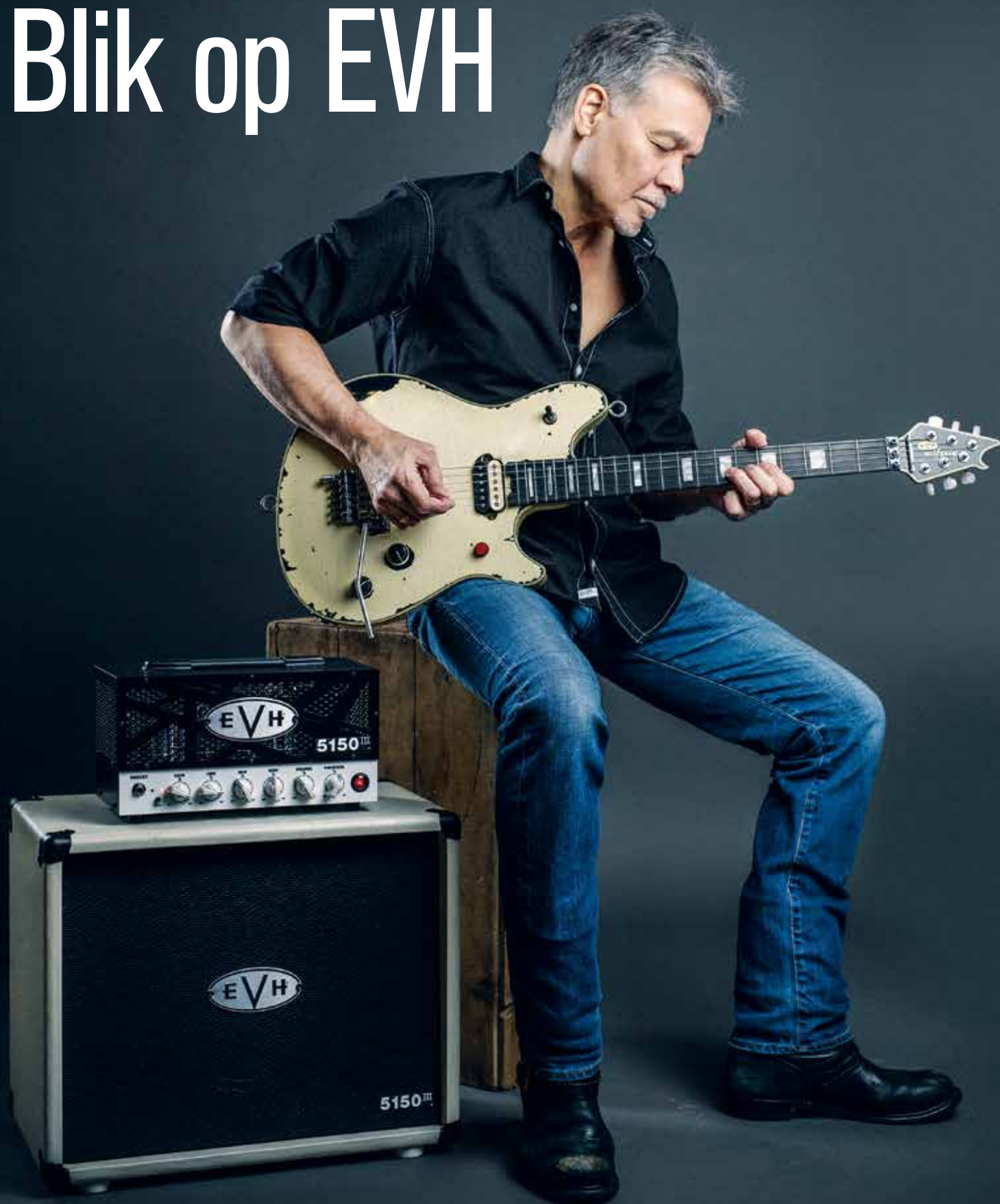

Eddie Van Halen

Blik op EVH

Elk instrument heeft zijn pioniers, buitenbeentjes die de regels van het spel veranderen en de grenzen verleggen. Eddie Van Halen is zo'n pionier, een van de grootste en invloedrijkste rockgitaristen van de afgelopen halve eeuw. Maar Van Halen vernieuwde niet alleen het gitaarspel: hij is ook verantwoordelijk voor meerdere innovaties van de elektrische gitaar en de gitaarversterker. Zijn onbedwingbare behoefte om aan zijn spullen te sleutelen mondde uiteindelijk uit in een eigen gitaar- en versterkermerk: EVH.

Twaalf jaar na zijn laatste interview met Gitarist kregen we de zeldzame gelegenheid deze gitaarlegende opnieuw te spreken. Over het belang van een eigen identiteit als gitarist, vernieuwingen die voortkomen uit noodzaak en, natuurlijk, EVH. tekst Oscar Timans

Op 16 mei 1978 verscheen 'Van Halen I'. Het album sloeg in als een bom. Zelden werd een band zo snel zo populair. Al hun platen werden in recordtijd platina en hun populariteit was ongekend. Zelfs het vertrek van de flamboyante zanger David Lee Roth in 1985 had weinig impact op de verkoopcijfers; het album '5150' met Sammy Hagar dat in 1986 verscheen was een kaskraker. Pas toen ook Sammy in 1996 de band verliet kwam Van Halen in zwaar weer terecht. Korte samenwerkingen met zanger Gary Cherone (voor het album Van Halen III) en met David Lee Roth (voor het verzamelalbum 'Greatest Hits Volume I') waren geen lang leven beschoren. Een reünietournee met Hagar in 2004 trok volle zalen, maar de spanningen binnen de band liepen hoog op. Hagar en bassist Michael Anthony ruimden uiteindelijk het veld. De jaren daarna overwon Eddie zijn verslavings- en gezondheidsproblemen en uiteindelijk volgde de lang verwachte reünie met Roth, waarbij Michael Anthony werd vervangen door Wolfgang van Halen, de zoon van Eddie.

Levensloop

Edward Lodewijk van Halen werd op 26 januari 1955 geboren in Nijmegen. Zeven jaar later emigreerde het gezin naar Californië. Eddie en zijn broer Alex volgden vanaf hun zesde jaar pianolessen. "Ik ben autodidact", zegt Eddie. "Ik doe alles op mijn manier. Ik had een muzikaal gehoor, keek goed naar de vingers van mijn leraar en deed dat na – ze dachten allemaal dat ik noten kon lezen!" De aantrekkingskracht van rock 'n' roll leidde ertoe dat Alex en

Eddie drums en gitaar gingen spelen. "Ik was een grote fan van Clapton met Cream", zegt Eddie, "maar ik heb mijn eigen stijl ontwikkeld. We deden veel covers toen we in clubs speelden en het lukte me nooit om het te laten klinken zoals het origineel. Achteraf gezien was dat een zegen: mijn eigen identiteit is onbetaalbaar gebleken." Waarvan akte, want het gitaarwerk op 'Van Halen I' was in alle opzichten baanbrekend. Eddie's energie, zijn geluid, virtuositeit, innovatie... zelfs nu, bijna veertig jaar later, klinkt het album nog steeds vers en inspirerend. "Ik speel eigenlijk veel te veel," zegt Eddie. "Dat komt door alle jaren met Alex, nog voordat we een bas-sist hadden. Ik moest alle ruimte opvullen en dat heeft mede mijn stijl en sound bepaald."

Harde lessen

Niet alleen qua spel was Eddie een innovator, ook qua spullen pakte hij het allemaal heel anders aan. Hij bouwde een van zijn eerste gitaren zelf uit een losse body en hals, de beroemde Frankensteen of Frankenstrat. "Ik maakte heel veel fouten," zegt Eddie daarover. "Geen enkele gitaar die in de winkel hing deed precies wat ik wilde. Wat ik nodig had was een Stratocaster met tremolo en het vette geluid van een Gibson. Dus ik zette een humbucker in een Strat-achtige body. Maar ik kreeg de elektronica niet meer zoals het was, dus om het simpeler te maken soldeerde ik de humbucker direct aan de volumeregelaar. En dat werkte! Jarenlang was die ene humbucker alles wat ik nodig had."

Eddie leerde door te doen en soms waren dat harde lessen. "Ik heb nooit iets gelezen over elektronica. Ik weet nog dat ik mijn oude Marshall open

maakte om te kijken of ik er iets aan kon verbeteren. Ik kwam een dingetje tegen, later bleek dat de biasregeling te zijn. Die heb ik helemaal opgezet, gewoon om te zien wat er zou gebeuren. Toen kwam ik per ongeluk met de schroevendraaier tegen een blauw ding aan en opeens stond ik onder stroom. Wist ik veel dat dat een condensator was... Sindsdien ben ik rubber schoenen en handschoenen gaan gebruiken, maar ik heb heel wat keren de stoppen door laten slaan!"

Floyd Rose

Eddie was een van de eerste gitaristen die de Floyd Rose tremolo gingen gebruiken. "Iedere keer als we in Seattle speelden kwam Floyd langs om zijn geheime, mysterieuze uitvinding te laten zien. Maar aanvankelijk mankeerde er van alles aan. De inbusbouten waren veel te breekbaar en de snaren ontstemden als je de zadeltjes vastschroefde. Tussen twee nummers door moest ik de topkam losschroeven, herstemmen en toen weer vastschroeven. Dat duurde allemaal veel te lang. Dus ik zei tegen Floyd: verstevig de constructie en breng fijnstemmers aan. Het idee van de fijnstemmers had ik van de cello en de viool. Dus toen we weer in Seattle waren kwam Floyd terug en wat denk je? Hij had de fijnstemmers uitgevoerd als inbusbouten! Daar had ik dus niks aan. Uiteindelijk maakte hij fijnstemmers die je met je vingers kon verdraaien. Toen vroeg hij patent aan op het hele systeem en daarna heb ik 'm nooit meer teruggezien!"

Geluid

Eddie's geluid op de eerste Van Halen platen werd bekend onder de naam

>>

>> 'brown sound'. "Iedereen heeft het maar over mijn 'brown sound', maar zo heb ik dat nooit bedoeld," benadrukt Eddie. "Ik heb die term gebruikt om het geluid van de snaredrum van Alex te omschrijven. Zijn snaregeluid is warm, rond en houtig en daarom heb ik het 'brown sound' genoemd. Tegenwoordig gebruik ik het om een geluid te omschrijven dat warm is, dat je zo hard kunt zetten dat je je armharen voelt bewegen, maar zonder dat 't pijn doet aan je oren." In de beginjaren gebruikte Eddie steeds zijn zelfgebouwde gitaar en zijn oude Marshall, een geluid dat velen hebben geprobeerd te evenaren, maar wat slechts weinigen gelukt is. Zelf vindt Eddie dat zijn geluid in die jaren helemaal niet zo consistent

was. "Een plaat als 'Fair Warning' is echt heel anders als 'Van Halen I'. Tuurlijk, ik gebruikte dezelfde spullen, maar we namen de oude platen in verschillende studio's op en dat hoor je duidelijk terug. '1984' was het eerste album dat we in mijn eigen 5150 studio opnamen en dat klinkt dus ook weer anders."

Samenwerking

In de loop der jaren is Eddie steeds actiever geworden met het zelf ontwerpen van gitaren en versterkers. Zijn samenwerking met Ernie Ball Music Man leidde in 1991 tot zijn eerste signaturegitaar: de Music Man EVH. Omdat Music Man niet aan de groeiende vraag

kon voldoen verhuisde Eddie naar Peavey, het merk dat ook zijn signaturemodel versterker maakte: de 5150. Daar kwamen de Peavey Wolfgang gitaren uit voort. Uiteindelijk richtte Eddie zijn eigen bedrijf EVH op en ging een langdurige samenwerking met Fender aan. Overigens zijn Music Man en Peavey doorgegaan met het produceren van Eddie's gitaren en versterkers, maar met aangepaste namen: de Music Man Axis en de Peavey 6505. Ook kwam er een samenwerking met MXR/Dunlop tot stand waarbij reissues werden uitgebracht van Eddie's oude pedalen.

"Aanvankelijk gebruikte ik geen enkel pedaal", herinnert Eddie zich. "In die tijd had ik daar geen geld voor. Maar toen kwam de MXR Phaser uit en dat was een heel interessant ding! Die moest ik hebben. Het maakte mijn geluid wat helderder en beter hoorbaar, vooral tijdens solo's. De MXR Flanger was ook te gek! Die heeft z'n plek gevonden in nummers als *Unchained*, *Atomic Punk* en *Out Of Love*. Het had heel wat voeten in de aarde om die reissues te maken omdat we met nieuwe componenten de sound van oude componenten moesten realiseren. Ook bij mijn oude wah-wah was dat een probleem: die klonk uniek omdat de potmeter op een bepaalde, specifieke manier versleten was. We zijn zowat een jaar bezig geweest om de reissue te laten klinken zoals mijn oude wah!"

Het kan altijd beter

Eddie gaat er altijd vanuit dat het nóg beter kan. "Les Paul was een zeer goede vriend van me", zegt hij. "Om de zoveel tijd ging 's avonds de telefoon en dan hing Les aan de lijn. Hij zei dan tegen me: 'Eddie, alleen Leo Fender, jij en ik weten waar we mee bezig zijn!' Net als

Tap Zeppelin!

Hoe Jimmy Page de inspiratie was voor Eddie's beroemdste techniek.

"Ik was een enorme Led Zeppelin-fan en iedere keer als ze kwamen gingen we naar ze kijken in The Forum. Jimmy Page deed *Heartbreaker* met (speelt zestiendentriool pull-off lick uit *Heartbreaker*) en ik dacht: wacht eens even, als hij dat kan doen dan... Dus toen draaide ik het gewoon om. In plaats van dat dit de topkam was (wijst naar de topkam), maakte ik van mijn vinger de topkam. Dan kun je spelen waar je maar wilt. Maar het was Page die me inspireerde, van hem kwam het. Ik heb hem een paar keer ontmoet en vergeet het steeds te vertellen!

Stealth en deze gitaar doet echt alles wat ik wil. Ik heb er iedere avond op gespeeld." De afstelling van zijn gitaren is rechttoe-rechtaan. "Ik gebruik .009-.046 snaren, stel ze zo laag af dat ze beginnen aan te lopen en ga dan weer een fractie omhoog. De hals van de EVH gitaren hebben twee grafietstaven ter versteviging dus je hoeft de halspen maar heel zelden af te stellen. Een gitaar moet makkelijk en soepel spelen – waarom zou je meer moeite willen doen dan nodig is?"

Over de 5150 IIS zegt hij: "Tijdens de recente tournee klonk ik beter dat ooit! De geluidstechnicus zei tegen me, 'Eddie, jij bent de enige waar we niks hoeven te doen. We zetten er een microfoon voor en het klinkt fantastisch.' Dat getuigt van de toon en de kwaliteit van de 5150 versterkers."

Les ben ik vooral bezig om dingen te maken voor mezelf. Dat er ook anderen zijn die mijn spullen willen gebruiken geeft natuurlijk veel voldoening. Ik zie EVH als een hoog presterend Formule 1-team: we blijven continu ieder detail verbeteren. Als ik een sound in mijn hoofd hoor, dan haal ik het team bij elkaar en gaan we aan de slag. Soms zijn we wel drie jaar bezig om iets te realiseren."

Een voorbeeld is de zoektocht naar de juiste elementen voor de EVH Wolfgang gitaren. "Het heeft een jaar geduurd! Twee gerenommeerde bedrijven bouwde tachtig setjes voor ons, die hebben we allemaal geprobeerd, maar het was niet wat ik zocht. Toen vroeg ik aan Fender waar zij hun elementen vandaan haalden. Die maakten ze zelf. Toen zijn we aan de slag gegaan en het eerste setje dat Fender maakte was meteen perfect!"

Eddie's doel met de 5150 versterkers is simpel: "Ik wilde een vollere sound, meer sustain en optimale betrouwbaarheid! Ik zat altijd te rommelen aan mijn oude Marshall en bracht zelfs het voltage omlaag met een Variac om de sound te krijgen die ik zoek." Achter de huidige generatie 5150 versterkers zit een duidelijke filosofie. "De kleine 5150 LBX is leuk, praktisch, licht en betaalbaar", zegt Eddie enthousiast. "15 watt, EL84 buizen, heel geschikt voor clubs maar zet 'm op een 4x12 kast en je kunt ermee in het LA Forum spelen! De LBX heeft het DNA van de 5150 III, de klank en

de kwaliteit zijn hetzelfde. En de IIS is een doorontwikkeling van de III waarbij de klank van kanaal 2 en 3 dichter bij elkaar gebracht zijn – er is alleen meer gain in kanaal 3."

Huidige spullen

Momenteel gebruikt Eddie een witte Wolfgang Stealth en de 5150 IIS versterker. "Ik kreeg die gitaar toen we aan de laatste tournee begonnen. De lak was nog maar net droog! Ik wilde een witte

Toekomst

Het is duidelijk dat Eddie's betrokkenheid bij de EVH producten totaal is: "Ik ben niet gewoon een endorser van deze spullen: dit is mijn bedrijf! Er wordt niets verkocht totdat ik het heb goedgekeurd en ik het zelf ook gebruik!" De toekomst van de band Van Halen is momenteel ongewis, de toekomst van het merk EVH is dat zeker niet. Eddie en zijn merk timmeren hard aan de weg. We kijken uit naar nog vele mooie producten! 🎸

